



## ÉRTÉKREND ÉS POLITIKAI PROGRAM

### A V21 Csoport javaslata

#### **Márki-Zay Péter, az Egységben Magyarországért pártjainak miniszterelnök-jelöltje számára**

Trónfosztásra készülünk! A jogrend helyreállítását, a bűnök felderítését akarjuk. Jóvátételt nyújtunk a megsértetteknek és kifosztottaknak. Közös hazára, igazságosabb társadalomra, európai életre vágyunk.

A Fidesznek nincs többsége a társadalomban, eddig sem volt! Az egyeduralkodó párt jogtalanul saját előnyére fordította a választási rendszert és korlátlan a hatalma a médiában is. Gátlástalanul felhasználja a közös forrásokat és intézményeket is hatalma megtartására. A feladat nagy. Erős elszántsággal és okos politikával mindezt ellensúlyozni kell annak érdekében, hogy a kormány által működtetett káros rendszert felszámolhassuk.

2010 óta először nyílik valódi esély arra, hogy ez megtörténjék! „Most vagy soha” pillanathoz érkezünk 2022-ben: a civilek sokasága az egyesült ellenzék közös fellépése által megmutathatja erejét az országra nehezedő hatalmi tömbbel szemben.

Mit ígérhetünk? Békét és nyugalmat, elszámoltatást és jóvátételt, a polgárokat szolgáló, mindenki számára esélyt teremtő államot, a szociális válság leküzdését és igazságosabb társadalmat, európai és zöld Magyarországot. Mindezek alapjául: új alkotmányt!

#### *1. Megosztottság helyett közös haza*

A magyar társadalom évtizedek óta mesterségesen felkorbácsolt feszültségek lázában él, gyűlöletben égeti el energiáit, főleg a saját honfitársai ellen. Ez a megosztottság nem magától jött létre, hanem a politikai táborok szembenállása generálta. Orbán és köre propagandagépezetével folyamatosan szembe állította a magyart a magyarral, hogy eközben a közös javainkat elbitorolja. Híveit állandóan új harcokra tüzelte, hogy a háttérben kiépülő gazdasági és politikai hatalom igaz arcát ne ismerhessék fel.

A NER közös fogalmainkat is kisajátította, legfőképpen a nemzetet, tudatosan kirekesztve belőle a társadalom egyik felét. Orbán folyton ellenségképeket gyárt, azt a látszatot kelti, mintha Magyarországot különböző globális erők fenyegetnék. Holott hazánk épp akkor élhet biztonságban, ha a nyugati világhoz tartozik. Orbán azért állítja, hogy az ország veszélyben van, mert az igazi gondokról, a covid járvány rossz kezeléséről, az EU-s források visszatartásának valódi okairól, a gazdasági visszaélésekről és a korrupcióról akarja elterelni a figyelmet.

Meg kell állítanunk az örvénylő indulatokat, mert elviselhetetlenné teszik a közhangulatot, és értékes erőforrásoktól fosztanak meg bennünket. A megosztott ország mindig gyenge. Ahhoz, hogy békét köthessünk egymással, meg kell szabadulnunk a gyűlöletet szítók hatalmától. A döntésekbe az állampolgárokat is bevonó és nekik felelős új kormányra van szükség. Az emberekkel együtt – őket meghallgatva, rájuk figyelve, az ellenvéleményekkel is számolva – akarunk kormányozni. Az új kormány átlátható és elszámoltatható lesz; a társadalmi csoportok közötti szolidaritást, a nemzeti hagyományok ápolását és a múlttal való felelős szembenézést fogja elősegíteni.

*Ígéret: Indulatos, durva közélet helyett békés, munkás hétköznapiak, közösen megvitatható ügyek.*



## *2. Elszámoltatás és jóvátétel*

A NER bűnei nem maradhatnak büntetlenül. Senki ne gondolhassa, hogy következmények nélkül ismét az önkényuralom útjára léphet. A kizárólagos hatalom felépítésében és az államilag szervezett gazdasági bűnözésben való részvételnek erkölcsi – és ha kell, büntetőjogi – felelősségre vonást kell maga után vonnia.

A büntetésből a jóvátétel is következik. A közjavakat és a bűnös úton szerzett vagyonokat szerezzük vissza és állítsuk ismét a közcélok szolgálatába. Jóvátétel az is, ha az önkényuralom évtizedét a jogállam helyreállítása, a demokratikus részvétel és ellenőrzés megerősítése követi. Soha többé ne történhessen meg, hogy egyetlen politikai erő kizárólagossá tegye a hatalmát és a polgári demokrácia intézményeit pártállami módon működtesse.

Az önkormányzatok önrendelkezési jogát és vagyonát is vissza kell adni. A visszaszerzett önkormányzati vagyonokról a helyi közösségek döntsék el, hogy mire kívánják felhasználni.

*Ígéret: Elszámoltatott bűnök, elszámoltatható hatalom, garanciák a jogállam lebonthatatlanságára, a visszaszerzett közjavak jó célokra fordítása.*

## *3. Harácsoló hatalom helyett a polgárokat szolgáló, esélyteremtő állam*

Még mindig sokan elhiszik a Fideszről, hogy „legalább kormányozni tudnak”. Pedig az elmúlt évtizedben egy szűk érdekkör vonta uralma alá és lezüllesztette az államigazgatást. Minden szinten hely- és fejcserék történtek, az újonnan kinevezetteket több kormányzati cikluson átívelően bebetonozták a pozíciójukba, a kiválasztásuk fő szempontja a politikai lojalitás és nem a szakmai hozzáértés volt. A félelem és a szervilizmus uralkodik. A NER kliensei kiüresítik az államot a köz szolgálata helyett. A magyar állam drágább és erőszakosabb lett, de nem erősebb és nem hatékonyabb. Nem csökkent az embereket érintő adminisztráció, nem váltak szolgáltató-baráttá a hivatalok, sokuk tevékenysége átláthatatlan a magyar adófizetők számára.

Az új kormány egyik legfontosabb tennivalója a közjő szolgálatának érdekében az államigazgatás „visszavétele” lesz. A politikai kinevezettektől meg kell szabadulni. Azok a közigazgatási szakembereknek, akik képesek és hajlandók együttműködni a megválasztott demokratikus kormánnyal, folytathatják a munkát. Az emberekről gondoskodó, gyorsabban működő, átlátható, számon kérhető, a fejlesztéssel törődő államra van szükségünk. A legfőbb szempont az állampolgárok, a gazdasági szereplők gyors, hatékony és minél komfortosabb kiszolgálása, szabályozása.

*Ígéret: Az emberek szolgálatában álló, feladatai teljesítésében erős és esélyteremtő államot hozunk létre.*

## *4. Igazságosabb társadalom, a szociális válság leküzdése*

A kivételes uniós forrásbőség időszakában egy évtized alatt a hétköznapi élet kiszámíthatósága és a háztartások anyagi biztonsága nem javult. Elpazarolták és felélték a lehetőségeket! A magyar társadalom a polgárosodás helyett feudalizálódott, hűbéri viszonyok jöttek létre, urak és szolgák országa lettünk. Nőtt a szegények, a megélhetési küszöb alatt élők száma. A jövedelmeket a társadalom szegényebb rétegeitől a tehetősebbek felé irányították. Miközben az ország jelentős része elszegényedett, egy kisebbség látványosan, sőt irritálóan meggazdagodott. A kormányzat pazarolt és felélte a lehetőségeket!



Az új kormány célja az, hogy a kiszámítható jövő ne kevesek kiváltsága legyen, hanem minden társadalmi csoportot érintsen, átfogja az oktatást, az egészségügyet, a közösségi közlekedést, a lakhatást és a családpolitikát. Az erős szociális kormánypolitika a lehető legtöbb ember számára elérhetővé teszi a felemelkedést, a hasznos és boldog életet.

*Ígéret: Mindenki esélyt kap, hogy javíthasson a sorsán.*

##### *5. Nem leszünk a Kelet gyarmata! Európai Magyarországot!*

Amióta Magyarország az euro-atlanti integrációs rendszer tagja lett, a történelmében sosem tapasztalt kedvező körülmények között él. A világ legerősebb katonai szövetségéhez, a NATO-hoz tartozik, nincs ellenséges szándékú szomszédja, egyenrangú résztvevője a fejlett országok egyik legfontosabb politikai-gazdasági csoportjának, az Európai Uniónak.

Az Orbán-kormány ezeket az adottságokat arra használta, hogy Magyarországot vadászterületként kínálja fel Európán kívüli zsarnoki rezsimeknek, amelyek egyúttal terjeszkedő szándékú birodalmak is. Aki azt állítja, hogy az Európai Unióban nem érvényesíthetjük érdekeinket, bezeg Moszkva és Peking egyenrangú félként kezel minket, az hazudik, és csakis a saját hatalmi céljait nézi. Voltunk már agresszív birodalmak hátsó udvara és előretolt helyőrsége is, megtanultuk a történelemből, hogy ez mindig összeomláshoz vezet.

Az új kormány célja a szövetségeseinkkel fenntartott jó viszony, tudva, hogy a nemzeti érdekek szorosan az euro-atlanti szövetségi rendszerhez és az Európai Unióhoz kötik Magyarországot. Nemzeti önazonosságunk és szuverenitásunk is ebben a szövetségi körben érvényesülhet igazán. Élénk gazdasági és diplomáciai kapcsolatokra törekszik majd Oroszországgal és Kínával is, de fő célja velük is a nemzeti érdek tudatos képviselete lesz.

Az európai integrációs folyamatról most ismét fontos viták zajlanak. Magyarországnak elismert és megbízható tagállamként ott kell lennie minden fórumon, mert ez a szövetségi rendszer a biztonság és a fejlődés legfőbb garanciája. Az itthoni demokratikus berendezkedés a biztosítéka annak is, hogy eljussanak hozzánk az uniós támogatások, és azokat valóban az ország érdekeinek megfelelően használhassuk fel.

*Ígéret: Magyarország csak az euro-atlanti szövetségi rendszer megbízható tagjaként lehet szabad, független és gyarapodó.*

##### *6. Képmutatás helyett világnézeti toleranciát és európai kultúrát*

Európa és Magyarország történelmének és értékrendjének alapjait a görög-római, a humanista, a racionalista és – a felvilágosodás örökségével együtt – a zsidó-keresztény kulturális hagyomány képezi. Ám ezt az örökölt értékrendet a Fidesz-uralom hatalmi arroganciájával rendre megbecstelenítette. Az emberek hitéből és meggyőződéséből gúnyt űztek, a keresztény tanítást a saját erkölcstelen és hazug cselekedeteik elleplezéséül próbálták felhasználni.

Olyan országot akarunk teremteni, ahol a múlt, a történelmi hagyomány nem üres színpadi kellék vagy ócska propagandaeszköz a hatalom szolgálatában; ahol az állampolgárok világnézetüket, hitüket szabadon vállalhatják, lelkiismereti és vallási szabadságukat korlátlanul megélhetik. Ahol politikai, vallási vagy ideológiai meggyőződése miatt az állam részéről senkit sem illethet meg előny, s nem érhet hátrány. Az állam feladata alkotmányos módon és törvényekbe foglaltan biztosítani a vallási és lelkiismereti szabadságot, de nem dolga a hit vagy a világnézet kérdéseiről döntőbíróként fellépve preferenciákat megfogalmazni, és éppen úgy nem feladata eldönteni, hogy mely egyházakat fogadja be vagy utasítja el. Az állam feladata továbbá az intézmények és a kultúra különböző területeinek



támogatásával előmozdítani, hogy a polgári democráciákhoz méltóan a magyar közgondolkodásban is erősödjék a teljesítmény, a szolidaritás és a konszenzus kultúrája.

*Ígéret: Mindenki szabadon élheti meg világnézetét, vallását, hitbéli meggyőződését*

#### *7. Fenntartható környezet, tudatos energiafogyasztás, zöld Magyarország*

A világot fenyegető egyik legsúlyosabb veszély a természeti környezet pusztulása, a túlfogyasztás, a jövő felélése, a minket követő generációk életkörülményeinek rombolása. A magyar kormány az elmúlt évtizedben a lehetségesnél kevesebbet tett a környezet megóvása, a zöldfelületek növelése, az ember- és környezetbarát fejlesztések támogatása, a fenntarthatóság körülményeinek megteremtése érdekében. Számos esetben kifejezetten környezetpusztító döntéseket hozott: fákat, nádasokat irtott ki, környezetszennyező beruházásokat finanszírozott, élővizet szennyezett, természetvédelmi területeket rongált. A környezet-, és természetvédelem szempontjait rendre felülírta az oligarchák magánérdeke és mohósága.

A jövő generációkkal szemben alapvető kötelességünk, hogy élhető világot hagyjunk rájuk. Ehhez energiatudatos és a környezetet megóvni szándékozó, „okos” és takarékos energiafogyasztói rendszerekre van szükség. Az új kormány minden egyes döntésénél kiemelt figyelmet szenteljen a környezet, a fenntarthatóság és az energiatudatosság kérdéseinek. Támogassuk a közösségek környezetet megóvó törekvéseit. A jelenlegi kiadások többszörösét fordítsuk a környezetvédelemre úgy, hogy az energia- és közüzemi ellátás biztonsága ne sérüljön, támogassuk a szociálisan rászoruló fogyasztókat, de akadályozzuk meg az energiapazarlást.

*Ígéret: Környezetpusztítás helyett környezetbarát, stabil és kiszámítható energiabiztonság, zöld ország*

#### *8. Visszaállítjuk az egészségügybe vetett bizalmat*

Ma az emberek nem bízhatnak abban, hogy ha betegség éri őket, akkor időben, elérhető helyen, megfelelő minőségben és körülmények között gyógyítják őket.

Az elmúlt években súlyosan sérült az egészségügyhöz történő egyenlő hozzáférés elve. Akinek volt pénze, hogy magán egészségügyi szolgáltatást vegyen igénybe, azt biztosan ellátták, akinek erre nem volt lehetősége, az gyakran magára maradt a betegségével. Ma az unión belül Magyarországon a legalacsonyabbak közé tartozik a közfinanszírozás és legmagasabb az egészségügy magánfinanszírozásának aránya.

A járvány alatt kiéleződött az egészségügy összes problémája: szakemberhiány, pénztelenség, kapacitásproblémák, szervezetlenség, átláthatatlanság, hiányos kommunikáció.

*Ígéret: az egészségügyi rendszer átalakítása, az anyagi helyzettől függetlenül hozzáférhető betegellátás megteremtése*

#### *9. Felhívás alkotmányozásra*

2022-ben nem csupán más jellegű kormányt akarunk, hanem a magyar demokráciát akarjuk végre erőssé tenni. Legyen a magyar nép ismét büszke arra, hogy példát mutat a világnak egy olyan alkotmánnyal, amely garantálja a nép részvételét és nem csak beszél róla. A népszuverenitás nem a vezér szuverenitását jelenti! Ha ezt a fontos lépést megtettük, akkor ezen túl rendszeresen ki kell kérni az ország véleményét az életünket befolyásoló legfontosabb kérdésekről. A jövő Magyarországa



arról lehet híres, hogy orvosolja a modern demokráciák növekvő problémáját, a polgárok kizárását a saját életükről szóló döntésekből.

A polgárokat mindeddig többnyire arra használták, hogy hivatkozzanak rájuk, és szavazataikért négyévenként mindent megígérjenek. Mostantól legyen másként! Hívunk mindenkit, azokat is, akik vonakodnak a változtatástól, akik bizonytalanok a jövőt illetően, hogy vegyenek részt abban a folyamatban, amelyet közösen indítunk el és viszünk végig. Nemcsak a politikai pártokkal kell együttműködni, hanem a polgártársainkkal, mindenkivel, aki ebben a hazában él, hogy az ország lényegét kifejező alkotmányt hozzuk létre.

Kellő társadalmi támogatottság esetén kezdeményezni fogjuk alkotmányozó nemzeti kerekasztal összehívását, amelyen reményeink szerint 1989-hez hasonlóan minden politikai erő, a kormány - és ellenzéki pártok, valamint a jelentős civil szervezetek részt vesznek. Közösen fogjuk megalkotni az egész nemzet értékeit tartalmazó és érdekeit szabályozó új alkotmány tervezetét, amelyet parlamenti vitára és népszavazásra bocsátunk. De ha egyszerű parlamenti többséggel kezdetünk kormányozni, akkor is lebontjuk lépésről lépésre Orbán Viktor rendszerét. Arra készülünk, hogy Magyarország törvényeit összhangba hozzuk az Európai Unió hatályos és Magyarországra is érvényes szabályaival.

Az új kormány szakpolitikai programjainak megvalósításával lépésről lépésre felszámoljuk a vezérelvű és harácsoló rendszert, és megteremtjük Magyarország minden polgára számára az előrejutás és a boldogulás esélyét.

Budapest, 2022. január 10-én

**Balázs Péter**  
társelnök

**Bod Péter Ákos**  
társelnök

továbbá Andor László, Bárándy Péter, Bozóki András, Érsek Ákos, Gábor Péter, Göncz Kinga, Holoda Attila, Hegyesiné Orsós Éva, Jeszenszky Géza, Mellár Tamás, Nagy Zoltán, Pusztai Erzsébet, Raskó György, Székely Tamás

*A V21 csoport javaslata támaszkodik a Narratíva Kör 2021 nyarán készült tanulmányára. A tanulmány szerzői voltak: Bodnár Zoltán, Bozóki András, Csunderlik Péter, Fleck Zoltán, Gábor György, Komáromi Zoltán, Laska Pál, Radó Péter, Szentpéteri-Nagy Richard és Vásárhelyi Mária.*

